

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/16888
C.33

Sayı : 44697349-610.01/37048
Konu : İstanbul Milletvekili
Sayın Sibel ÖZDEMİR'in
yazılı soru önergesi

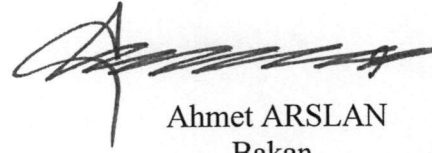
11-12-2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 16.10.2017 tarihli ve 43452547-120.07-124356 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Sibel ÖZDEMİR'in 7/16888 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Ahmet ARSLAN
Bakan

EK :1) Cevap formu (3 Sayfa)

Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA
Telefon: 203 10 16
E-posta: sgbl@udhb.gov.tr

Faks: 213 07 60
Internet Adresi: www.udhb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi alınacak kişi:
Tanfer TEMİZKAN
Şef

Bağlı/İlgili/İlişkili Kurum ve Kuruluşlar

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SİBEL ÖZDEMİR'İN
7/16888 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI**

Dünyanın 295 dilinde versiyonu ve en büyük çevrimiçi ansiklopedisi olan Wikipedia'ya erişim ülkemizde 29 Nisan 2017'de engellendi ve engelleme bugün de devam etmektedir. Wikipedia'nın sadece Türkçe versiyonu olan Vikipedi değil, tüm dillerdeki adreslerine engelleme söz konusudur.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK), engelleme ile ilgili yaptığı açıklamada, Türkiye'nin "terör örgütlerini" desteklediğini belirten içeriklerin tüm girişimlere rağmen Wikipedia'dan çıkarılamadığı için sitenin tamamına tedbir uygulandığını belirtmektedir. BTK, bu kararı alırken bir zorlamayla 5651 Sayılı Kanun'un 8/A (1) maddesi dayanak gösterdi. Hâlbuki 5651 sayılı kanunu savunanlar, "Bundan sonra site tümüyle kapatılmayacak, sadece URL engeli yapılacak" diyorlardı. BTK'nın önceki Başkanı Tayfun Acarer, internette kişilik hakları ve özel hayatın gizliliğinin ihlalinin engelleneceğini savunarak, "Artık site kapatma yok, sadece içerik siteden çıkarılacak" demiş ve internetin otoriter bir zihniyetle sansürcü bir denetleme ve engelleme anlayışının olmayacağını vurgulamıştı. Fakat bunun böyle işlemediğini, URL engellemelerinin yanı sıra, çok sayıda internet sitesinin gerçekçi olmayan bahanelerle tümünden engellendiğini görmekteyiz.

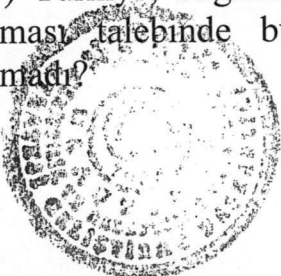
Twitter'ın 2016'nın ikinci yarısında hükümetlerden gelen talepleri açıkladığı Şeffaflık Raporuna göre, Türkiye her türlü içerik engeli talebi konusunda dünyada birinci olmuştur. Facebook'un 2016 yılı ilk 6 ayı için açıkladığı Devlet Talepleri Raporuna göre ise Türkiye'den 993 'Veri Talebi' ve 861 'İçerik Kısıtlama Talebi' gönderilmiştir. Bunların 9 tanesi acil durum olarak istenen bilgileri kapsarken gelen tüm taleplerin %81'inin karşılandığı belirtilmektedir.

TÜİK'in "Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, 2017" raporuna göre Türkiye'de İnternet kullanan bireylerin oranı %66,8'dir. 16-24 yaş arasındaki gençlerin internet kullanım oranı, 2015 yılında %82,4 iken 2016 yılında %87,5'e yükselmiştir. Ülkemizde internet kullanımının artması ile Wikipedia gibi internet ansiklopedilerinin kullanımı ve bilgiye erişimi de önem kazanmaktadır. Ancak, internet kullanan her 10 gencimizden 9'u Hükümetiniz tarafından uygun bulunmayan iki içerik nedeniyle şu anda Wikipedia'daki 5 milyondan fazla içeriğe erişememektedir.

Bu bağlamda;

SORULAR:

1) Türkiye, bugüne kadar Wikipedia'dan kaç kez içerik engellemesi veya kaldırılması talebinde bulundu? Bu içeriklerin hangileri kaldırıldı, hangileri kaldırılmadı?

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

2) Türkiye, Wikipedia'nın kapatılmasına gerekçe gösterilen iki konu başlığının içeriğinin savunulan doğru bilgiler ile değiştirilmesi için bilgi eklemesi yapmış mıdır? Bu düzeltme ve eklemeler Wikipedia'da güncellenmiş midir?

3) 5651 sayılı kanun kapsamında, itiraz edilen konu başlıklarının URL'lerini engellemek yerine ilgili yasaya da aykırı olarak, Wikipedia'nın tamamına erişimi engellemesinin gerekçesi nedir?

4) Wikipedia'nın erişime açılmasına yönelik Türkiye'nin girişimleri devam etmekte midir? Süreç hangi aşamada? Wikipedia'nın ne zaman açılması öngörülmektedir?

5) İnternete erişim ve kullanıcı hakkının ifade özgürlüğünün bir parçası olduğu ilkesi, Anayasa Mahkemesi'nin (YouTube-2014/4705 ve Twitter-2014/3986 kararları) ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ilgili kararları dikkate alındığında; Wikipedia'nın kapalı olması bu ilke ve kararların tanınmadığını gösterdiğine ilişkin iddiayı kabul ediyor musunuz?

6) Türkiye'de bugün itibarıyla kaç web sitesi ve kaç URL engellidir? Bunların dağılımı nedir?

7) Her 10 gençten 9'unun İnternet kullandığı ülkemizde, dünyanın en büyük İnternet Ansiklopedisi Wikipedia'ya erişimin sağlanamıyor olmasının gençlerimizi bilgidan mahrum bıraktığına ve bunun da sorumlusunun Hükümetiniz olduğuna ilişkin iddiaları nasıl değerlendiriyorsunuz?

8) Twitter ve Facebook gibi sosyal paylaşım ağlarında Türkiye'nin dünyadaki sıralamasını ve konumunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Sıralamadaki yerinin ve konumunun düzeltilmesine yönelik alınan önlemler ve çalışmalarınız var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?

CEVAPLAR:

Wikipedia'da yer alan ve Türkiye'yi terör örgütleriyle iş birliği içerisinde göstermeye çalışan, milli güvenliğe aykırı ve kamu düzenini ihlal edici nitelikteki içeriklerle ilgili olarak, 5651 sayılı yasanın 8/A maddesi kapsamında, Wikipedia tarafından içeriklerin çıkarılmaması ve teknik olarak ihlale ilişkin içeriğe erişimin engellenememesi nedeniyle "https://www.wikipedia.org" internet sitesinin tümüne yönelik olarak erişimin engellenmesi dair verilen karar Ankara 1'inci Sulh Ceza Hakimliği'nin 2017/2956 Değişik İş sayılı Kararı ile onaylanmıştır.

Erişime engelleme işlemi tesis edilirken Anayasanın haberleşme hürriyeti ile ilgili 22 nci maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası ve Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşmenin 19 uncu maddesinde öngörülen sebepler kapsamında "ölçülülük" ve "orantılılık" ilkesi gözetilmiştir.

T.C.
ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

5651 sayılı Kanun kapsamında re'sen ve/veya mahkeme kararları ile ilgili işlemler gerçekleştirilmektedir. Yapılan işlemlerin rakamsal değerlerinin ve internet site isimlerinin açıklanması; suçun önlenmesi ve suçla mücadelede sıkıntılara sebep olabilecek, özellikle çocuk pornosuna ilişkin içeriklerin deşifre olmasına yol açacaktır. Bu rakamlardan hareketle, uluslararası düzeyde ülkemiz aleyhine haksız algı oluşmasına meydan vermemek ve olası bilgi kirliliğini önlemek adına diğer ülkelerde de olduğu gibi bu tür rakamlar toplu şekilde açıklanmamaktadır.

Ancak, sosyal ve akademik çalışmalarda kullanılmak üzere orantısız istatistikler “guvenliweb.org.tr” web sayfasında belirli aralıklarla yayımlanmakta olup, istatistiklere “<http://www.guvenliweb.org.tr/dosya/brEi5.pdf>” adresinden veya “<http://internet.btk.gov.tr/>” adresindeki istatistikler seçeneğinden erişilebilmektedir.

